

Az Országgyűlés
Mezőgazdasági Bizottsága

**A Mezőgazdasági Bizottság véleménye
a Házszabály 140. § (4) bekezdés szerinti eljárásban**

**Az Európai Parlament (EP) és a Tanács rendelete a növényvédő szerek
fenntartható használatáról és az (EU) 2021/2115 rendelet
módosításáról**

[COM (2022) 305; 2022/0196 (COD)]

A tervezet célja:

2022. június 22-én az Európai Bizottság bemutatta a fenntartható növényvédelemről szóló 2009/128/EK irányelv módosítására irányuló javaslatát (a továbbiakban: javaslat).

A javaslat előzménye, az *Európai Zöld Megállapodás (European Green Deal)* fenntartható élelmiszerrendszerre történő átállást irányítani hivatott eleme, a „Termőföldtől az asztalig” *Stratégia (Farm to Fork Strategy - F2F)*. A stratégia fő célja az élelmiszer-fenntarthatóság új alapokra helyezése, melynek része a kémiai növényvédő szerek használatának és kockázatának, valamint az ún. „veszélyesebb” növényvédő szerek használatának 50%-kal történő csökkentése 2030-ig, a 2015-2017-es időszakhoz képest.

A tervezet főbb elemei:

A Bizottság az eddigi jogszabályi formától eltérve nem irányelvben, hanem rendeletben tervezi szabályozni a növényvédő szerek használatának szabályait.

Az ún. érzékeny területeken (ilyenek többek között a természetvédelmi területek, a közterületek, lakott területek (beleértve a házikerti felhasználást), vízvédelmi területek, védett beporzók élőhelyei, a NATURA 2000-es területek és a nitrátérzékeny területek) a növényvédő szerek alkalmazását a tervezet tiltaná, illetve rendkívül korlátozott esetben külön engedéllyel tenné lehetővé a használatot.

A javaslatban foglaltak számos egyéb területen is az adminisztratív terhek növekedését eredményeznék, például a növényvédelmi gépek nyilvántartása, az integrált növényvédelemre vonatkozó útmutatók és elektronikus nyilvántartás, valamint a Nemzeti Cselekvési Tervek kapcsán is.

A Mezőgazdasági Bizottság véleménye:

Az Európai Zöld Megállapodás céljainak megvalósításához, a mezőgazdasági ágazatnak is hozzá kell járulnia, így a rendelettervezet céljával – a fenntartható növényvédelem megvalósításával, a környezeti terhelés csökkentésével, a növényvédőszer-használat illetve a használatból fakadó környezeti és egészségügyi kockázatok csökkentésével – egyetért a bizottság.

A növényvédő szerek alkalmazásával kapcsolatban előírt – nem körültekintően meghatározott– célértékek kötelező elérése súlyosan veszélyeztetheti a termesztés biztonságát, a termelők versenyképességét és az élelmiszerellátást, amely különösen nagy prioritást élvez a jelenleg Ukrajnában zajló háború miatt.

A kémiai növényvédő szerek használatával és kockázatával kapcsolatban a 2030-ig elérendő célértékek meghatározásánál kellőképpen figyelembe kellene venni a tagállamok eltérő kiindulási pontjait és eddig elért eredményeit. Csak olyan javaslatot tartunk elfogadhatónak, amely a csökkentést a tényleges környezeti terheléshez, vagyis az egy hektárra vetített növényvédőszer- használat uniós átlagához viszonyítja, és a tagállamoknak ehhez kell igazítaniuk jelenlegi szerhasználatukat. A javaslat nem veszi figyelembe, ha egy tagállamban (pl. Magyarországon is) már eredetileg is alacsony volt az egy hektárra jutó növényvédőszer-mennyiség, ezáltal rendkívül méltánytalan helyzetet teremt.

Alapvető probléma, hogy a javaslatához készült Bizottsági hatástanulmány nem vizsgálja a tervezett intézkedések élelmiszerellátásra és a gazdálkodók versenyképességére gyakorolt számszerűsített hatásait.

A bizottság nem támogat olyan intézkedéseket, amelyek aránytalanul növelik a gazdálkodók adminisztratív terheit és ezzel együtt nem feltétlenül járulnak hozzá egy fenntarthatóbb mezőgazdasághoz.

A növényvédőszer-használat, illetve a használatból fakadó környezeti és egészségügyi kockázatok csökkentésére olyan megoldásokat támogat a bizottság, amely megfelelő egyensúlyt teremt az élelmiszerlánc-biztonsági, a környezeti és az élelmezésbiztonsági szempontok között.

Budapest, 2023. március 29.

